

Grupul creativ – o cale de depistare a copiilor supradotați

Creativity group – a way to identify gifted children

Motto: "Ceea ce face un copil supradotat și talentat, nu sunt întotdeauna notele bune la școală, ci un mod diferit de a privi lumea și învățarea." Chuck Grassley

Motto: "What makes a child gifted and talented may not always be good grades in school, but a different way of looking at the world and learning." Chuck Grassley

Teodora C. Anghel

REZUMAT

Lucrarea de față își propune să sublinieze importanța organizării unor grupuri de creativitate ca modalitate de identificare a supradotării la copii. Grupul creativ poate contribui nu numai la identificarea copiilor supradotați, dar și ca modalitate de fructificare a capacităților acestora întrucât creativitatea este adesea diminuată de cultul elevului mediu și supradimensionarea rolului rațiunii și memoriei cu persecutarea imaginației în școală. Pentru a-și pune în valoare zestrea nativă copilul supradotat are nevoie de un mediu securizant, stimulativ ceea ce grupul creativ îi poate oferi.

Cuvinte cheie: creativitate, copil supradotat, antrenament de grup.

ABSTRACT

This paper aims to highlight the importance of organizing creative groups as a way of identification of gifted children. Creative group can contribute not only to identify gifted children, but also as a way of fructification of their abilities whereas creativity is often diminished by the worship of the average student and the oversizing of the role of intellect and memory and the persecution of imagination in school. The child needs a safe and stimulating environment, to capitalize his native heritage and the creative group could offer this.

Keywords: creativity, gifted children, training group.

INTRODUCERE

Deși problema creativității este dezbătută, având în vedere finețea și complexitatea de ființare a fenomenului creator se poate constata că există încă multe zone neelucidate și care ascund noi modalități de fructificare a potențialului uman [1-3].

Viitorul societății umane depinde și de valorificarea potențialului creativ, întrucât prin creație omul transformă, reconstruiește o lume mai bună, adaugă un sens existenței noastre efemere oferind șansa de a trăi un prezent permanent [4].

Studiile de psihologie contemporană relevă faptul că abilitățile creatoare se construiesc și se dezvoltă în ontogeneză, creativitatea este o dimensiune care se formează prin sistemul educațional [5-6].

Întrucât copiii supradotați constituie o veritabilă „resursă naturală” puțin exploatată am considerat utilă prezentarea unui caz depistat în urma activității unui grup de creativitate instituit la nivel de gimnaziu. Este vorba despre eleva M.L care, în urma rezultatelor obținute la testele administrate (probe de investigare a gândirii divergente, test neverbal de

inteligentă, chestionar de atitudini creative) precum și a activităților sale susținute în cadrul antrenamentului de grup (desfășurat pe o perioadă de 14 ședințe de grup) s-a detașat privind rezultatele obținute față de restul clasei.

STUDIUL DE CAZ

Date generale: vârsta - 12 ani

Sex - feminin

Ocupația părinților - ambii părinți ingineri

Frați, surori - nu are

Alături de rezultatele obținute la testul neverbal de inteligentă, testele de creativitate și la chestionarul de atitudini creatoare prezența supradotării a fost confirmată de:

- rezultate obținute în cadrul antrenamentului creativ pe parcursul celor patru luni de activitate de grup
- prezența mai multor caracteristici comportamentale specifice supradotaților
- observații ale profesorilor
- notele școlare (rezultatele)

Șef de Lucrări. Doctor Disciplina de Psihologie, Departamentul de Neuroștiințe, Universitatea de Medicină și Farmacie „V. Babeș” Timișoara

Adresă de corespondență:

Teodora C. Anghel, e-mail: ceakra_1@yahoo.com

S.L. PhD, Department of Neurosciences, UMF „V. Babeș” Timișoara

Corresponding Author:

Teodora C. Anghel, e-mail: ceakra_1@yahoo.com

- folosirea unui inventar și al unui ghid de identificare a copiilor supradotați pentru părinții subiectului în cauză
- interviu adresat subiectului

După opinia lui M.Jigău (1994) supradotatul se distinge prin următoarele [1]:

- învață mai repede și cu mai multă ușurință volumul de cunoștințe propus față de copiii ce aparțin grupului din care face parte (în cazul nostru clasa de elevi). Acest lucru a fost confirmat și de către profesori în cazul nostru;
- are vârsta mintală superioară celei cronologice, stabilită pe baza testului neverbal de inteligență aplicat;
- obține rezultate deosebite în planul creativității (o definiție calitativă a supradotării pune accent pe creativitate, pe profunzimea și gradul de abstractizare a gândirii, pe trăsăturile sale de personalitate). În urma aplicării testelor de gândire divergentă precum și prin răspunsurile date în cursul ședințelor de antrenament creativ se evidențiază acest lucru [1].
- are o capacitate de memorare, învățare și raționament deosebită (aspect constat în timpul activității la orele de clasă de către profesori)

Studiile asupra fetelor supradotate sunt relativ rare, reliefându-se următoarele situații specifice dintre care unele sunt confirmate, iar altele infirmate în cazul de față:

- părinții sunt relativ în vârstă – nu
- părinții au diferite preocupări extraprofesionale – da
- fetele supradotate se identifică mai ales cu tații – da
- cititoare îndârjite – da
- rezultate școlare bune cu excepția matematicii – dimpotrivă, alături de rezultate școlare excepționale (10 la toate materiile, cu excepția sportului 9) i se recunosc aptitudini deosebite pentru matematică.
- au hobby-uri – da
- calități de lider – da
- prezența fenomenului de sinestezie – nu
- sentimente de insecuritate – nu

DISCUȚII ȘI INTERPRETĂRI

Pentru a evidenția preocupările avute în timpul liber i-am dat spre completare elevei M.L. o listă cu activități posibile. Caracteristicile comportamentale specifice supradotării identificate în cazul prezentat sunt detaliate în Tabelul I.

Dintre întrebările cuprinse în formularul respectiv am obținut următoarele răspunsuri afirmative:

- participarea la olimpiada de matematică pe școală, pe oraș și pe județ
- compunerea unei poezii la vârsta de 6-7 ani și recitarea acesteia la școală
- interpretarea unui rol în cadrul unui carnaval la 8 ani într-o tabără
- participarea la un concurs de badminton în clasa a III-a într-o tabără obținând premiul al treilea
- realizarea de desene, picturi de la vârsta de 4-5 ani și valorificarea acestora la expoziția școlii în fiecare trimestru începând cu clasa a V-a.

Interviul aplicat subiectului în cauză a stabilit concordanța cu inventarul și ghidul de identificare a copiilor supradotați aplicat părinților.

În ceea ce privește „percepția de sine” aducem următoarele informații obținute prin aplicarea următoarelor teste: testul omulețului, testul casei, testul familiei și testul arborelui.

Astfel, în urma interpretării testului omulețului se decelează următoarele trăsături:

- proiecție centrală a Eu-lui cu tendințe de hipervalidare și cu relevarea unor note de maturitate;
- imaginea de sine bine centrată pe zona capului relevând inteligența;
- proporții normale cu ușoare tendințe androgene (ambivalențe);
- atitudinal constatăm nevoia de impunere și prestanță;
- se simte stăpână pe sine și puternică.

Referitor la relațiile sale cu familia observabile prin interpretarea testului familiei se constată următoarele:

- în raport cu membrii familiei își păstrează poziția centrală, deci optica ei este „Sunt un personaj central și ei mă acceptă așa”;
- păstrează raporturile de diferență cu părinții;
- trece printr-o perioadă de identificare cu imago-ul pattern; momentan identificarea paternă pare a fi o soluție rezolutivă pentru o etapă mai dificilă în relația cu mama, care este parțial rejectată și într-o poziție laterală față de tată;

Tabel nr 1. **Caracteristicile comportamentale specifice supradotării**

Cunoaștere	<ul style="list-style-type: none"> • înțelegere rapidă a ideilor abstracte și a relațiilor cauzale • aranjare inteligentă a informațiilor • nivel înalt de conceptualizare • capacitate bună de concentrare • capacitate crescută de generalizare • elaborează propriile soluții la probleme • permanentă curiozitate • are cunoștințe multe și neobișnuite pentru vârsta sa • capacitate de a observa rapid, profund și sistematic informațiile ce-i parvin din mediul apropiat • memorie remarcabilă • capacitate de sinteză • găsește satisfacție în rezolvarea problemelor (situațiilor problematice)
Limbaj	<ul style="list-style-type: none"> • precocitatea vorbirii • vocabular matur comparativ cu cel al grupului de vârstă • ușurință în memorarea și mânuirea neologismelor • dezvoltarea deosebită a limbajului ca fluentă, bogăție • exprimare orală clară, corectă din punct de vedere gramatical
Creativitate	<ul style="list-style-type: none"> • capabilă de a genera idei unice, originale, în moduri neobișnuite • capacitate de improvizare • imaginație debordantă • idei multe și variate • capacitate ridicată de a face asociații noi, a redefini, sintetiza și combina informațiile comune • originalitate și fluiditate ideativă în producerea de idei pe o temă dată
Relații sociale	<ul style="list-style-type: none"> • preferă singurătatea • considerată deși nu vrea acest lucru „lider” • preferința de a promova prieteni mai în vârstă • pune multe întrebări adulților
Caracter	<ul style="list-style-type: none"> • încredere în sine • dorința de a excela • nonconformism ideativ și comportamental • toleranță la ambiguitate și dezordine • umor
Motivație, interese, talente	<ul style="list-style-type: none"> • interes într-o mare varietate de teme și activități, spirit interogativ, receptivitate • reacție rapidă de interes la noutăți (știri, idei, informații, curiozități) • interese stabile, puternice susținute în domenii nespecifice pentru vârsta ei • încearcă să excelize în tot ce face • citește mult în domenii diferite, consultă singură dicționarul • plăcere și aptitudini pentru artele vizuale (pictură, desen) • imită cu ușurință • aptitudini pentru interpretare

- profilul desenat relevă note voluntare maternelor ce par a fi sursa rejecției parțiale;
- proiecția și identificarea ei și a tatălui cu același animal „câine” susține afirmația atașamentului patern și cu tendințe de identificare.

Testul arborelui pune în evidență un eu centrat, important, coerent dar izolat, cu ușoare note agresive. De asemenea, reflectă un episod conflictogen conștientizat fără a produce însă tulburări în relațiile sociale.

Casa, ca element de exprimare a relației emoționale a vieții de familie exprimă o stare de confort material (dat de volume), dar absența elementelor specifice vieții (floare, copac, animal, ghiveci, coș etc) relevă spațiul artificial rece și singular al Eu-lui. Copilul se izolează, se însingurează, iar relația psiho-afectivă trăiește un spațiu de golire.

Mărimea geamurilor indică nevoia de comunicare. Raporturile geam-ușă relativ inversate relevă nevoia copilului de deschidere și comunicare.

Tabloul familiei prin testul casei evidențiază o stare de incompletă atmosferă și de nevoie de echilibru. Identificarea cu tatăl și rejecția parțială a mamei demonstrează faptul că, fetița are nevoie pentru echilibrul său „în casă” de o relație afectivă și colaborare cu cel de-al doilea pol al familiei, mama.

CONCLUZII

Mulți dintre noi refuză să recunoască rolul societății în dezvoltarea abilităților copiilor. Continuăm să credem că „în cazul în care un copil este cu adevărat excepțional, el se va exprima pe cont propriu.” Însă nu ne putem aștepta ca un copil talentat să realizeze potențialul său, fără sprijin de la părinți, profesori, școli și comunitatea mai largă. Așa că, identificarea copiilor supradotați este doar primul pas.

Pentru că am avut ocazia de a lucra cu o întreagă clasă în 14 ședințe într-un grup de creativitate am putut identifica acest copil talentat. Mă întreb dacă acest tip de activitate nu este o cale potrivită de a identifica copiii talentați și a-i ajuta să-și găsească drumul lor în viață pentru a face lumea un loc mai bun.

*

*

*

INTRODUCTION

Although the issue of creativity is debated, considering the finesse and complexity of the creativity phenomenon it can be seen that there are still many unclear areas which hide new ways of fructification of the human potential [1-3].

The future of human society depends on reevaluation of creative potential, because through creation the man transforms, rebuilds a better world, adds a sense of our ephemeral existence offering the chance to live an always present [4].

Contemporary psychology studies reveal that creative skills are built and developed in ontogenesis, creativity is a dimension that is formed through the educational system [5-6].

Whereas gifted children represent a true „natural resource” less exploited we think it is useful to present a case detected during the creative group training at secondary school. It's about pupil M.L, who after the results of the tests applied (sample investigation of divergent thinking, test of non-verbal intelligence, questionnaire of creative attitudes) and its activities supported under training group (14 sessions in 4 months) was detached regarding her results against the rest of the class.

CASE REPORT

Background: age - 12 years

Female - gender

Parental occupation - both parents engineers

No brothers or sisters

Along with test results of nonverbal intelligence tests, of creativity tests and creative attitudes questionnaire the presence of giftedness was confirmed by:

- the results obtain along the creative training
- the presence of some of the behavioral characteristics of gifted children
- observations of teachers
- school results (the marks)
- the use of an inventory and an identification guide for parents of gifted children
- interview addressed to the subject

After M.Jigău (1994) the gifted child is distinguished by the following [1]:

- learns faster and more easily the knowledge proposed towards the children from the same group

to which it belongs (in our case the classroom). This was confirmed by teachers;

- the mental age is superior than chronological age, determined by a non-verbal intelligence test;
- achieves outstanding results in terms of creativity (a qualitative definition of giftedness emphasis on creativity, depth and degree of abstraction thought, on personality traits (M.Jigău 1994). The results of tests (divergent thinking) and the answers given during training sessions emphasize this.
- the ability to learn quickly and efficiently, to memorize and easy recall - to pick up ideas and skills effortlessly (thing observed by teachers)

Studies of gifted girls are quite rare projecting the following specific situations some of which are confirmed, others are canceled in our case:

General characteristics:

- parents are relatively old – not
- parents have different extraprofessional concerns – yes
- gifted girls are identifying especially with fathers - yes
- fiercely readers – yes
- except mathematics good school results - on the contrary, along with exceptional academic results (10 in all subjects except sport 9) are recognized great skills for mathematics
- have hobbies - yes
- leadership qualities - yes
- the presence of the phenomenon of synesthesia - not
- feelings of insecurity - not

DISCUSSION AND INTERPRETATIONS

To highlight the concerns addressed in free time, we gave to completion to M.L. a list of possible activities. Specific behavioral characteristics of giftedness identified in the case we presented are detailed in Table I.

Among the questions contained in that form we obtained the following positive answers:

- participation in the Mathematics Olympics at school
- composition of a poem at the age of 6-7 years and recitation at school
- interpretaon of a role in a carnival at 8 years in a camp

Table 1. Specific behavioral characteristics of giftedness

Knowledge	<ul style="list-style-type: none"> • quick understanding of abstract ideas and causal relationships • smart setup information • high level of conceptualization • high ability to concentrate • increased capacity of generalization • develop her own solutions to problems • permanent curiosity • many and unusual knowledge for his age • ability to observe fast, deep and systematic all information that's come from the immediate environment • remarkable memory: learns quickly; retains what is learned • capacity of synthesis • problem-solving ability
Language	<ul style="list-style-type: none"> • precocity of speech • developed vocabulary compared to the children of the same age • ease use of neologisms • special development of language as fluency • clear and correct grammatically expression
Creativity	<ul style="list-style-type: none"> • capable of generating unique ideas, original in an unusual ways • ability to improvise • exuberant imagination • many and varied ideas • high capacity to make new associations, relabeling, synthesize and combine the common information • great originality and ideational fluency in an unusual way
Social relationships	<ul style="list-style-type: none"> • prefers solitude • considered as «leader» • preference to promote older friends • puts a lot of questions to the adults
Character	<ul style="list-style-type: none"> • confidence • desire to excel • nonconformism ideation and • tolerance to ambiguity and disorder • humor
Motivation, interests, talents	<ul style="list-style-type: none"> • interest in a wide variety of themes and activities, interrogative spirit, receptivity • quick reaction to news of interest (news, ideas, information, curiosities) • stable, strong interests, sustained for nonspecific area of her age • try to excel in everything she does • read more in different fields, consult dictionary by her own • enjoyment and aptitude for visual arts (painting, drawing) • imitate easily • skills for interpretation

- participation in a badminton competition in third class and obtaining a prize
- drawings, paintings from the age of 4-5 years and exhibit them at the exposition each semester since fifth class

Regarding „self-perception” we bring the following information obtained by applying the following tests: the Draw-a-Person test, the house test, family test and tree test. Thus, after interpretation of “The Draw-a-Person” are seen the following features:

- the central projection of the ego with hyper validation trends and reveal high of notes of maturity;
- a better self-image centered on the head revealing intelligence;
- normal proportions with slight tendencies of sexual ambivalence;
- need for assesment and prestige;
- feels strong and self-controlled

Regarding the relationships with family observable by interpreting of family test it is shown the followings:

- in relation to family members she keeps a central position, so her optics „I am a central character and they accept me”;
- maintains relationships with parents;
- is going through a period of identification with the pattern imago; currently paternal identification seems to be a solution for more demanding stage with her mother, which is partly rejected and in a lateral position against father;
- the drawn profile reveals an authoritative mother that appears to be the source of partial rejection;
- the projection and the identification with the same animal „dog” both her and her father support the attachment to father

Tree test reveals a self-centered, important, coherent but isolated ego, with light notes of aggressivity. It also reflects a recognize conflict but without disturbances in social relationships.

The house as element of expressing the emotional relationship in family life reveal a state of material comfort (given by volume), but the absence of specific elements of life (flower, tree, animal, flower pot, basket, etc.) and the emotional relationship reveal an artificial, cold and singular space of the ego. The child is isolated, alone and has an emptiness inner space. The size of the windows indicates the need for communication. Inverse ratios glass-door reveals the child’s need for openness and communication.

The family picture through house test displays need for balance. Identification with the father and partial rejection of the mother demonstrates that girl needs for her balance an emotional relationship and cooperation with the second pole of the family, the mother.

To highlight the activities in spare time I gave to M.L to tick from a list of possible activities. Specific behavioral characteristics identified in this case are presented more detailed in the following table.

CONCLUSIONS

Many of us refuse to acknowledge the role of society in developing children's abilities. We continue to believe that "If a child is truly exceptional, he will „make it” on his own." But, we simply cannot expect a gifted child to realise his potential without support from parents, teachers, schools, and the wider community. So, identification of gifted children is only the first step.

Because I had the opportunity to work with an entire class in 14 sessions in a group of creativity I could find this gifted child. I am wonder if this type of activity isn't the right path to identify gifted children and help them to find their way and to make this world a better place.

BIBLIOGRAFIE/ REFERENCES:

1. Jigău, M. *Copiii supradotați*, Editura: Societatea Știință și Tehnica, 1994
2. Belous, V. Plahteanu, B. Doncean G. *Valorificarea potențialului supradotaților*, Editura Performantica, Iași, 2001
3. Bono, E. *Gândirea laterală*, Editura Curtea Veche, București, 2008
4. Bellamy, Al. Gore, D. Sturgis, J. *Examining the relevance of emotional intelligence within educational programs for the gifted and talented*, Electronic Journal of Research in Educational Psychology, ISSN 1696-2095, no 6-3(2), pp 53,78, 2005
5. Munteanu, A. *Incursiuni în creatologie*, Editura Augusta, Timișoara, 1994
6. Munteanu, A. *Experiența Atlantis – din jurnalul unui grup creativ*, Editura Augusta Timișoara, 2001